

Regler og retningslinjer for avl av cavalier

Disse reglene og retningslinjene ble godkjent av Norsk Cavalierklubbs årsmøte den 2.6.2018 og revidert på årsmøtet i 2019. Det vises til årsmøtevedtakene og nytt RAS-dokument som ble godkjent på årsmøtet i 2018.

Det inngår tre ulike kategorier avlstiltak:

- 1) Krav som godkjennes av NKK
- 2) Krav som godkjennes av Norsk Cavalierklubb
- 3) Råd vedrørende avl

De foreslåtte avlstiltakene er kategorisert med henholdsvis tallene 1, 2 og 3 i parentes.

Alle oppdrettere på Norsk Cavalierklubbs oppdretterliste må senest på parringstidspunktet sende inn en registreringsmelding til Norsk Cavalierklubb, der helseopplysninger som beskrevet i reglene framgår, og der nødvendig attester vedlegges. Dersom oppdretter er i tvil om avlskombinasjonen som gjøres er i tråd med reglene, jfr. blant annet visse kombinasjoner som er beskrevet i tabellen på s.3, skal dette avklares med avlsrådet i god tid før planlagt parring.

A. Generelle tiltak

1. **Debutalder: Tiltak (2):** Debutalderen for cavalierer er 3 år for både hanner og tisper.
2. **Antall avkom: Tiltak (2):** Ingen hannhund bør ha mer enn 30 avkom før han er 5 år. Totalt antall avkom i hundens levealder bør ikke overskride ca. 100 valper.
3. **Avl på hunder som har fått diagnostisert andre sykdommer: Tiltak (2):** Det skal ikke avles på syke hunder. Dersom en hund har fått diagnostisert en sykdom som kan være arvelig, skal hunden ikke brukes i avl. Et unntak fra dette er hunder som får bilyd og hjertesykdom etter fylte 6 år.
4. **Avlsråd:** Det opprettes et avlsråd i Norsk Cavalierklubb. Styret velger avlsrådets medlemmer.

B. Tiltak vedrørende hjertesykdom

1. **Hjertestatus: Fra 1.1.2020 gjelder følgende regel:**

Tiltak (1 og 2): Hunder som brukes i avl skal ha utført auskultasjonsundersøkelse av hjertet. Hunden må være 3 eller eldre på undersøkelsesdagen. Undersøkelser som er foretatt før hundene er 3 år godkjennes ikke. Dette gjelder både for undersøkelser med auskultasjon og med ultralyd.

Alternativt tiltak (1 og 2): Avlshunder kan undersøkes med ultralyd av kardiolog i stedet for ved auskultasjon. Undersøkelse skal fortas årlig selv om ultralyd anvendes. Alternativt kan ultralyd anvendes noen år og auskultasjon de øvrige år.

Ved alternativt tiltak skal auskultasjon utføres i forkant av ultralydundersøkelsen, og eventuell bilyd noteres og graderes. Ultralydundersøkelsen utføres med eksisterende protokoll av veterinærer godkjent av NKK/ NFVK. Resultatene av undersøkelsen føres inn i skjema og skal inkludere årsak til eventuell bilyd samt hvorvidt funn er innenfor eksisterende referanseintervaller eller ei. Ved påvist sykdom vil dette noteres i attesten.

Krav for godkjenning: For hunder som er under 6 år på parringstidspunktet, skal hjertestatus u.a, være registrert i Dogweb før parring, med attest som ikke er eldre enn 1 år på dato for parring. Undersøkelsen må gjøres av en veterinær som er godkjent av NKK.

For hunder som har fylt 6 år og har godkjent hjerteattest etter fylte 6 år skal attesten være registrert i Dogweb før parring. For disse hundene er det ikke noe krav at attesten ikke skal være eldre enn 1 år. For hunder over 6 år som har slik attest datert før 1.1.2020 er det heller ikke krav om at den skal være signert av en godkjent veterinær.

NKK (1) vil kontrollere at hjertestatus er kjent, at undersøkelsen er gjort av godkjent veterinær, og at attesten ikke er eldre enn ett år på paringstidspunktet. For hunder som er eldre enn 6 år er det tilstrekkelig at siste attest er tatt etter fylte 6 år.

Norsk Cavalierklubb (2) vil kontrollere at avlsdyrene oppfyller øvrige krav til godkjent avl i forhold til regelverket.

Ved bruk av utenlandske hunder: Svenske hunder som har godkjent hjerteattest registrert hos SKK, vil også være godkjent for avl i Norge. Disse hjerteattestene må sendes NKK før valpene kan registreres.

Hunder fra andre land vil ikke automatisk få godkjent sin hjerteattest. NKK må i hvert enkelt tilfelle vurdere om attesten er godkjent eller ikke. Kopi av hundens hjerteattest må sendes NKK til godkjenning i god tid før parring. For godkjent utenlandsk attest (også svensk) legges status «Godkjent hjerteattest» inn i DogWeb, men selve undersøkelsesresultatet blir ikke synlig.

2. Dispensasjon og mulighet for overprøving av resultat

Dispensasjon: Det kan søkes NKK om dispensasjon i spesielle tilfeller. En begrunnet søknad sendes NKK, som forespør raseklubb før vedtak fattes.

Generell dispensasjon: Det gis generell dispensasjon ved bruk av frossensæd som er frosset før restriksjonen trådte i kraft, og hvor hunden ikke lenger er i live.

Overprøving: Det forutsettes at det vil bli mulig å få *overprøvd* en bilyd som man mener er fastsatt på feil grunnlag, ved ultralyd og/eller ved auskultasjon ved annen godkjent veterinær. Nærmere regler vedrørende dette må avklares i samarbeid med NKK.

3. Overgangsordning fra vedtak og fram til 1.1.2020

Fram til 1.1.2020 gjøres all godkjenning etter kategori 2 som gjeldende, dvs. at godkjenningen gjøres av Norsk Cavalierklubb.

4. Veiledning fra avlsrådet: Tiltak (2): Avlsrådet kan gi råd vedrørende foreslått avlskombinasjon med spesielt fokus på risiko for tidlig utvikling av hjertesykdom. Dette kan enten skje ved at oppdretter henvender seg til avlsrådet når i forbindelse med planlegging av en avlskombinasjon eller ved generell informasjon på oppdrettermøter og -seminarer.

5. Anbefalte og ikke anbefalte parringer: Tiltak (3): Anbefalte og ikke anbefalte parringer framgår av tabellen på neste side. Tabellen er veiledende, og oppdretterne skal selv vurdere sine kombinasjoner basert på tabellen.

For avlskombinasjoner som har status som «akseptabel, men ikke ønskelig», skal oppdretterne på klubbens oppdretterliste også kontakte avlsrådet i forkant og oppgi en begrunnelse for hvorfor de ønsker å gjøre denne kombinasjonen.

Oppdrettere som ikke gjør dette, vil få en advarsel ved første overtredelse. Ved gjentatt bruk av en slik avlskombinasjon uten avlsrådets samtykke skal oppdretteren slettes fra klubbens oppdretterliste for et år.

Foreldrene: Tispe/hann		Hjerte u.a. 6 år eller eldre	Hjerte u.a. 5- 6 år	Hjerte u.a. 5-6 år	Hjerte u.a. 5- 6 år	Hjerte u.a. 4 år	Hjerte u.a. 4 år	Hjerte u.a. 4 år	Hjerte u.a. 3 år	Hjerte u.a. 3 år	Hjerte u.a. 3 år
	Hjertestatus til avlstdyrenes foreldre:		Begge foreldre hjerte u.a. 6 år	En forelder u.a. 6 år, den andre ikke	Foreldrenes hjertestatus ukjent eller u.a. yngre enn 6 år	Begge foreldre hjerte u.a. 6 år	En forelder u.a. 6 år, den andre ikke	Foreldrenes hjertestatus ukjent eller u.a. yngre enn 6 år	Begge foreldre hjerte u.a. 6 år	En forelder u.a. 6 år, den andre ikke	Foreldrenes hjertestatus ukjent eller u.a. yngre enn 6 år
<i>Hjerte u.a. 6 år eller eldre</i>		Meget bra	Meget bra	Meget bra	Bra	Meget bra	Bra	Bra	Bra	Bra	Ok
<i>Hjerte u.a. 5-6 år</i>	Begge foreldre hjerte u.a. 6 år	Meget bra	Meget bra	Meget bra	Bra	Meget bra	Bra	Bra	Bra	Bra	Akseptabel
<i>Hjerte u.a. 5-6 år</i>	En forelder u.a. 6 år, den andre ikke	Meget bra	Meget bra	Bra	Bra	Bra	Ok	Akseptabel	Bra	Ok	Akseptabel
<i>Hjerte u.a. 5-6 år</i>	Foreldrenes hjertestatus ukjent eller u.a. yngre enn 6 år	Bra	Bra	Bra	Ok	Bra	OK	Akseptabel	Bra	Akseptabel	Akseptabel, men ikke ønskelig?
<i>Hjerte u.a. 4 år</i>	Begge foreldre hjerte u.a. 6 år	Meget bra	Meget bra	Bra	Bra	Meget bra	Bra	Ok	Bra	Ok	Akseptabel
<i>?Hjerte u.a. 4 år</i>	En forelder u.a. 6 år, den andre ikke	Bra	Bra	Ok	Ok	Bra	Akseptabel	Akseptabel	Ok	Akseptabel	Akseptabel, men ikke ønskelig
<i>Hjerte u.a. 4 år</i>	Foreldrenes hjertestatus ukjent eller u.a. yngre enn 6 år	Bra	Bra	Akseptabel	Akseptabel	Ok	Akseptabel	Akseptabel	Ok	Akseptabel,	Akseptabel, men ikke ønskelig
<i>Hjerte u.a. 3 år</i>	Begge foreldre hjerte u.a. 6 år	Bra	Bra	Bra	Bra	Bra	Ok	Ok	Ok	Akseptabel	Akseptabel
<i>Hjerte u.a. 3 år</i>	En forelder u.a. 6 år, den andre ikke	Bra	Bra	Ok	Akseptabel	Ok	Akseptabel	Akseptabel	Akseptabel	Akseptabel, men ikke ønskelig	Akseptabel, men ikke ønskelig
<i>Hjerte u.a. 3 år</i>	Foreldrenes hjertestatus ukjent eller u.a. yngre enn 6 år	Ok	Akseptabel	Akseptabel	Akseptabel, men ikke ønskelig	Akseptabel	Akseptabel, men ikke ønskelig	Akseptabel, men ikke ønskelig	Akseptabel	Akseptabel, men ikke ønskelig	Akseptabel, men ikke ønskelig

C. Tiltak vedrørende syringomyeli

1. **Hunder med symptomer: Tiltak (2):** Hunder som viser symptomer på SM skal aldri brukes i avl. Oppdretter må bekrefte at hunden ikke har symptomer i registermeldingen til Norsk Cavalierklubb.
6. **Bistand fra avlsrådet: Tiltak (3):** Avlsrådet skal gi råd vedrørende foreslått avlskombinasjon med spesielt fokus på risiko for utvikling av SM. Dette kan enten skje ved at oppdretter henvender seg til avlsrådet når i forbindelse med planlegging av en avlskombinasjon eller ved generell informasjon på oppdrettermøter og -seminarer.
2. **MR-skanning: Tiltak (3):** Oppdrettere rådes til å skanne avlsdyr så langt det er mulig. Det vil bli lagt til rette for avlesning av bilder etter nærmere avklaring med NKK.

For skannede hunder gjelder følgende retningslinjer: Hunder som har syrinx kan brukes i avl. Unge hunder (yngre enn 4 år) og hunder med en syrinx som er større enn 2 mm, skal fortrinnsvis kombineres med en hund over 4 år som er fri eller har syrinx mindre enn 2 mm.

D. Episodic Falling Disease og Curly Coated Eye Syndrom

Gentest: Tiltak (2): For alle avlskombinasjoner som gjøres skal oppdretterne sikre at det ikke blir født valper som ikke enten er fri eller bærer. Det betyr at minst et av avlsdyrene må være gentestet fri eller være dokumentert fri gjennom foreldre eller andre forfedre. Dersom et av avlsdyrene tilfredsstiller dette kravet kan status på det andre avlsdyret være ukjent. Bærere bør brukes i avl, men må kombineres med en som er fri.

E. Patellaluxasjon

Patellaundersøkelse: Tiltak (2): Avlshunder skal ha patellaattest uten anmerkning (0/0). Undersøkelsen foretas tidligst fra ett års alder. Gyldig attest legges ved registreringsmeldingen til Norsk Cavalierklubb

F. Øyesykdommer

Øyelysning: Tiltak (2): Avlsdyr skal være øyelyst før førstegangs paring. Hunder med arvelig katarakt skal ikke gå i avl. Hunder med RD kan gå i avl, men skal kombineres med en partner som er fri for RD. Ved tvil om avl på hunder som får påvist andre øyesykdommer skal avlsrådet kontaktes for veiledning. For hunder som ikke har registrert øyelysning lagt inn i Dogweb skal gyldig øyelysningsattest legges ved registreringsmeldingen til Norsk Cavalierklubb.

G. PSOM

Hunder med problemer: Tiltak (3): Hunder som har eller har hatt problemer med PSOM bør kombineres med en hund som er fri.

H. Pusteproblemer:

Tiltak (3): Hunder som viser tegn på pustebesvær skal ikke brukes i avl.